

TRIBUNAL INDUSTRIJALI

DECIZJONI NRU:2488

Kaz Numru : 3455/DP

Fil-kwistjoni tax-xoghol

bejn

Giuseppe Pianciamore (KI: 18588 A)

u

Seaport Franchising Limited (C 26395)

dwar tkeccija mill-impjeg allegata ngusta

Chairperson : Is-Sinjura Doreen Parnis M.A., M. Oual, B.A., P.G.C.E.

Nhar it-Tlieta 4 ta' Lulju, 2017

Introduzzjoni

Dan il-kaz gie riferut lit-Tribunal Industrjali permezz ta' Rikors pprezentata mir-rikorrent Giuseppe Pianciamore fir-Registru tal-Qrati Superjuri nhar it-21 ta' Marzu, 2016, fejn sostna li t-terminazzjoni ta' l-impieg tieghu minn mas-socjeta' intimata, ma hijiex gustifikabbli taht Artikolu 36(14) tal-Kap 452 tal-Ligijiet ta' Malta, u talab lit-Tribunal joghgbu jaghti l-provvedimenti kollha opportuni ai temini tal-Artikolu 36(11) tal-Kap 452 tal-Ligijiet ta' Malta u li jillikwida kumpens adegwat ghad-danni sofferenti mir-rikorrenti sforz tali terminazzjoni.

Minn naha taghha s-Socjeta ntimata Seaport Franchising Limited fir-risposta taghha qalet li t-talba tar-rikorrenti hija legalment u fattwalment insostenibbli u ghandha tigi respinta bl-ispejjez kontra l-istess rikorrenti, stante illi kuntrarjament ghal dak allegat mir-rikorrenti, ic-cirkostanzi li wasslu sabiex l-impjeg tar-rikorrenti mas-socjeta' esponenti jigi mitmum kienu validi u gustifikati, u dan in kwantu r-rikorrent kien qed jonqos ripetutament milli jaderixxi u jezegwixxi struzzjonijiet u direttivi illi kien jircievi mid-direttarji tieghu. Is-socjeta tghid ukoll li din it-tkeccija kienet preceduta minn diversi avvizi bil-fomm li nghataw lir-rikorrent.

It-Tribunal ha konjizzjoni tad-dikjarazzjonijiet tal-kaz kif prezentati mill-partijiet, fejn sema' x-xhieda mressqa minn nahat involuti, evalwa l-provi u d-dokumenti kollha kif esebiti, kif ukoll ha 'in konsiderazzjoni' l-argumenti kif ipprezentati fis-sottomissjonijiet ta' l-avukati difensuri.

Rapprezentanza

Giuseppe Pianciamore, li minn issa l-quddiem ser jissejjah ir-rikorrent kien assistit mill-Avv. Jasmine Abela u aktar tard mill-Avv. Maurice Meli

Seaport Franchising Limited li minn issa l-quddiem ser tissejjah is-Socjeta ntimata, kienet irraprezentata mill-Avukat Graziella Bezzina. Aktar tard ghas-socjeta' deheru l-Avv Tanya Sciberras u l-Avv Francesca Baldacchino li ssostitwew lil Avv Bezzina.

Fatti fil-qosor tal-kaz

L-Appellant kien gie ingaggat mas-Socjeta' ntimata bhala kok fuq bazi part-time u sussegwentament fuq bazi full-time permezz ta' kuntratt definittiv ghal perjodu ta' bejn l-ewwel (1) ta' Gunju tas-sena elfejn u hmistax (2015) u l-wiehed u tletin (31) ta' Mejju tas-sena elfejn u sittax (2016) (Dok A), liema kuntratt, dan it-Tribunal jinnota li mhux iffirmit mill-appellant.

Ir-rikorrent ta' spiss ilmenta mill-kundizzjonijiet tax-xoghol u l-mod u manjiera illi s-socjeta' intimata kienet tiggstixxi r-restaurant taghha bl-isem Hard Rock Café Malta gewwa San Giljan. Nhar it- 22 ta' Frar 2016, is-socjeta ntimata itterminat l-impjeg tar-rikorrent abbazi tal-allegazzjoni illi huwa naqas milli jezegwixxi xogholu skont kif maqbul, kif fil-fatt tikkonferma l-ittra mibghuta mill-ETC (Dok B). Ir-rikorrent fir-rikors promotur jghid ukoll li gie tterminat principalment ghaliex qabez ghad-drittijiet tieghu fost ragunijiet ohra. Oltre minn hekk, l-esponent iddikjara illi qatt ma nghata ebda forma ta' twissija, izda minflok gie mkecci immedjatament fit- 22 ta' Frar 2016. Minn naha taghha s-socjeta' ntimata fir-risposta taghha qalet li c-cirkostanzi li wasslu ghat-temm tal-impjeg tieghu huma validi u gusti ghax repetutament naqas milli jaderixxi u jezegwixxi struzzjonijiet u direttivi illi kien jircievi mid-direttarji tieghu.

Gabra fil-qosor tax-xhieda

Shandelle Azzopardi Director of Operations bdiet billi qalet li ilha mpjegata mal-Kumpanija minn Gunju 2015 u b'kollox lahqet lir-rikorrent sa ma gie tterminat disa' xhur minn Gunju 2015 sa Frar 2016. Hija qalet li ma kienitx tahdem dirett mieghu fil-kecina imma taf li xogholu kien fil-Prep area fejn jigu ppreparati zlazi, lahmijiet u bhal kull persuna ohra r-rokorrent kien in charge minn stock rotation, first in, first out tal-prodotti, li jirreferu ghaliha bhala Sistema FIFO. Qalet ukoll li kien hemm numru ta' nuqqasijiet u hi u Ryan gibdulu l-attenzjoni verbalment diversi drabi. In-nuqqasijiet kienu jikkonsistu fi prodotti skaduti li jithallew li jigu mqassma fid-diversi hwienet tas-socjeta' intimata. Hija qalet li ghandha wkoll fil-pussess taghha ritratti ta' prodotti bit-tabella skaduta u li gibdet dawn ir-ritratti hi stess. Hija qalet ukoll li mar-rikorrent kien hemm persuna ohra tahdem mieghu fil-prep area jismu Antonio Spampinato u li accetta li l-affarijiet iridu jitjiebu tant li ghadu mpjegat magghom u wara anke ha promozzjoni u issa huwa supervisor fil-prep area. Hija qalet li fis-26 ta' Jannar 2016 sar Kitchen Staff Department Meeting u li ghalih attenda wkoll ir-rikorrent. F'dan il-meeting gew elenkati n-nuqqasijiet osservati u l-General Manager iffoka fuq punti ta' kif ghandhom jimxu l-affarijiet, fost affarijiet li ssemew kien hemm il-FIFO. In kontro ezami ghal mistoqsija ghala kien hemm diversi drabi fejn ir-

rikorrent ma mexiex mal-proceduri li xtaqet is-socjeta intimata u fl-istess hin qatt ma saret twissija bil-miktub ix-xhud qalet li peress li ma kinitx ilha li mpjegat ruhha ma hassitx li ghandha tliet twissija bil-miktub, imma temmen ukoll li dan kien zball minn naha taghha u illum temmen li kien ahjar kieku hargitlu twissija bil-miktub. Dr. Abela fl-istess kontro ezami staqsietha ghala mela mbaghad keccietu. Ix-xhud qalet li hija kull ma qaltlu hu, li jekk mhux ha timxi ma dawn il-proceduri tista' titlaq. Waqt il-kontro-ezami x-xhud qalet ukoll li t-tkeccija saret b' mod verbali imma fl-istess gurnata kkomunikat din it-tkeccija b' email. Hija kkonfermat li kien hemm diversi nuqqasijiet fosthom l-ammont ta' Managers, General Manager, Kitchen Manager imma on a day to day basis dejjem kien hemm Manager on duty. Mix-xhieda waqt il-kontro-ezami hareg ukoll li bejn id-data tal-produzzjoni u d-data tal-iskadenza, u-t-tkeccija tar-rikorrent ghadew diversi granet. Qalet ukoll li fuq il-labels ikun hemm id-data tal-produzzjoni u ma tidhirx dik ta' l-iskadenza minkejja li tkun irregistrata fuq il-makkinarju li johrog il-labels, proprju biex ma jbaghsux maghha. Qalet ukoll li hu ma tkeccie minhabba d-dati ta' skadenza imma tkecca minhabba li ddikjara li ma jistax jaghmel l-affarijiet kif suppost, cjoe, kif tablet li jsiru s-socjeta'. Ix-xhud ma setghetx tikkonferma liema apparat uza r-rikorrent waqt xogholu. Ix-xhud giet mistoqsija ghala ma hargitlux warning minflok tkeccija meta r-rikorrent allegatament qallha li ma jistax jobdi r-regolamenti, hija qalet li diga kienet wissietu u kien sar seminar xahar qabel fuq il-proceduri li jridu jigu osservati.

Hija kkonfermat li normalment issir sospensjoni bhala parti minn process ta' dixxiplina imma fil-kaz tar-rikorrent kienet tkeccija nstantanja ghax wera li mhux ha jikkollabora. Is-socjeta' ma thaddanx Ftehim Kollettiv u timxi mal-ligi billi l-ewwel taghti twissijiet. It-twissija li ha r-rikorrent kienet fil-forma tas-seminar.

Ryan Bonnici: Xehed ukoll Il-General Manager fejn beda billi qal li ilu mpjegat mas-socjeta' sena u tliet xhur Huwa qal li xogholu hu li josserva ir-regolamenti u f'dan l-kaz partikolari ghal food handling u food safety. Qal ukoll li xogholu hu wkoll li jara li kull impjegat ikun inghata it-training baziku, kors li jinghata kull hames snin, li huwa kors Ewropew. Qal ukoll li bhala gwida l-haddiema ghandhom tabelli mwahhlin fil-kecina li turi dati ta' skadenza tal-prodotti u facli ssegwiha jekk tkun taf taqra u tikteb. Huwa kkonferma li kienu jafu li hemm certi nuqqasijiet (u dan mhux biss mir-rikorrent) u allura giet organizzata l-laqgha tas-26 ta' Jannar biex jigu diskussi dawn in-nuqqasijiet. Dan sehh f'Jannar u r-rikorrent u x-xhud baqghu jitkellmu ghal kwazi xahar sa ma eventwalment gie terminat l-impjeg tar-rikorrent, f'liema xahar komplew flimkien jippruvaw itejbu l-affar ijiet billi r-rikorrent jindika n-nuqqasijiet u x-xhud jaghgixxi fuqhom, eżempju nxtara aktar apparat, twal il-hin tal-preparazzjoni u zdiehu n-nies minn 2 ghal 3 u gieli 4 biex jghinu fil-kecina. Minkejja dan, ix-xhud qal l-affarijiet gieli tjiebu u gielu regghu lura ghal li kienu f'dan l-istess perjodu ta' xahar minn Jannar sa Frar. Ix-xhud qal li qiesx l-osservazzjonijiet tar-rikorrent bhala kritika imma bhala komunikazzjoni biex jittjebu l-affarijiet biex il-problema tissolva, imma qal ukoll li kienu waslu f'punt fejn ma kienx hemm aktar x'jettejeb. Ix-xhud ma setghax jikkonferma jekk ir-rikorrent giex introdott ma' dawn is-sistemi li ssemew fil-laqgha tas-26 ta' Jannar, ghal ewwel darba waqt din l-istess laqgha, jew jekk kienx diga' familjari maghhom u l-laqgha serviet bhala refresher, imma dan ma seghtax jikkonfermah ghax ma kienx impjegat mas-socjeta' meta r-rikorrent ha jew ma hax dan it-tahrig fil-bidu tal-impjeg tar-rikorrent.

Waqt il-kontro-ezami x-xhud ikkonferma li ma hassx li ghandu jtih warning ghax ma hassx li kien lok li jasal s'hemm. Imma xtaq li jikkomunika xi tibdiliet u mhux li jitlef persuna. Xogholu, x-xhud qal li hu li jikkomunika u jirraporta u mhux jaghti warnings. Qal ukoll li d-dati jidhru huma daww tal-produzzjoni u d-dati ta' skadenza jkun fuq ir-ricetti. Huwa kkonferma wkoll li ghandu jkun hemm tkeccija f'kaz ta' periklu u ghandu jkun hemm process ta' tkeccija. Liema process ma kienx f'pozizzjoni jghid jekk sarx. Huwa jemmen li ghandu jkun hemm sospensjoni, imma ma kienx jaf jekk kienx sospiz jew tkeccie minghajr sospensjoni. Ikkonferma izda, li r-rikorrent ma rritornax lura ghax xoghol, ghax wara kompliet saret ir-ricerka li ivverifikat li setghux jiehd u aktar riskji.

Giuseppe Piancamore; Ix-xhud qal li kien ilu jahdem ghal madwar hames snin u hafna mill-affarijiet tghallimhom hemm. Ix-xhud qal li tant kien tajjeb f'xogholu li nghata rikonoxximent mill-istess socjeta' intimata. Qal ukoll li qatt ma kellu twissijiet la verbali u wisq anqas bil-miktub. Dejjem ikkopera u dam sa-sieghat bikrin biex inaddaf ghax kien ikun gej l-inspector.

Huwa qal ukoll li d-decizjonijiet tal-Manager ma kienx jaqbel magghom bhal ordni biex jiffriza kwantita' (100) u dan kontra l-ligi. Ix-xhud irrefera diversi drabi ghar-ritratti bhala provi u d-dati li jgibu, hu ma kellux x'jaqsam magghom. Spjega b'mod tekniku l-iskadenzi ta' tliet tipi ta' gobon u sahsitra wiehed minnhom kellu jintuza kif jinfetah. Id-dati jirreferu jew mjeta hu kien bil-leave jew meta kien diga tkecca. Huwa semma wkoll nuqqasijiet ohra bhal nuqqas ta' staff u ghodda. Fil-kontro-ezami x-xhud qal li veru Ms. Azzopardi semmiet l-istandards, imma dawn l-istess standards ma zammewx magghom u kienu jridu jaghmlu li tidediedi hi. Ix-xhud qal li fil-meeting qaltihom mod u fil-prattika ordnatihom mod iehor u l-istandards ma gewx osservati. Huwa qal li Ms Azzopardi kienet taghti ordnijiet biex jaghmlu zlazi fil-kwantita' u jahznuhom u x-xhud kien jilmenta u hi kienet takkuzah li qed igib l-iskuzi. Huwa kkonferma li veru kien hemm ricetti xi jsegwu miktubin imma d-direzzjoni kienet tinghata bil-fomm. Ms. Azzopardi qaltli li kien hemm oggetti skaduti u meta hu staqsiha fejn kienu, hi keccietu. Meta sfidaha biex turih l-evidenza hi urietu dati li hu l-anqas kien xoghol.

Sintesi tat-trattazzjonijiet tal-kaz

Dr. Maurice Meli ghan-nom tar-rikorrent beda billi ta stampa ta' min hu r-rikorrent. Huwa qal li s-Sur Pianciamore huwa ragel fl-eta' tal-irtirar u ta' dixxendenza Taljana b'passjoni u namur ghall-arti tal-ikel. Huwa qal ukoll li r-rikorrent, li jaghmel jaghmlu b'passjoni tant li ghal aktar minn darba rebah rikonixximent tax-xahar ghal xogholu. Bhala ezempju Dr. Meli semma incident ckejken imma sinifikattiv ta' meta giet organizzata kompetizzjoni zghira bejn il-koki u hu dahlilha u rebahha meta seta' facilment jitlaq lejn id-dar wara li jintemmu s-sieghat tax-xoghol. Dr Meli qal li ghal aktar minn erba' snin r-rikorrent kien impjegat mas-Socjeta' u qatt ma nghata xi forma ta' twissija. Dr Meli spjega l-irregolarita' li biha tkecca fejn issejjah gol-freezer, post totalment mhux addattat biex bniedem jigi mghajjat mill-Management u minghajr ma nghata cans ikun jaf minn qabel l-akkuza x'inhi u jipprepara mqar difiza, gie mkecci instantanjament. Sa issa, kompla Dr. Meli ma ngabet l-ebda prova ta' xi forma ta' twissija u hu jemmen li l-vera raguni ghala tkecca kienet mhux minhabba xogholu imma ghax kien jitkellem u juri li ma jaqbilx man-nuqqasijiet li kienu qed jitwettqu. Huwa qal ukoll li r-rikorrent seta' ghalaq halqu, ma jghid xejn u ma kienx jitkecca, imma ghax appassjonat f'xogholu tkellem u b'hekk tkecca. Haddiehor, kompla Dr Meli, li ma fetahx halqu u baqa' mpjegat.

Dr. Tanya Sciberras Camilleri ghan-nom tas-Socjeta' ntimata bbazat l-argumenti taghhha li s-Sur Pianciamore ma kienx imexxi r-restaurant imma xogholu kien ta' Prep Line Cook. Hija qalet li hawn qed nirreferu ghal franchise u ghaldaqstant dan huwa punt importantissimu li r-rikorrent ma apprezzahx. Tmur fejn tmur madwar id-dinja, jekk tkun franchise, l-ikel irid ikun ezatt l-istess, sew fi New York u sew Londra. Il-Manager, Ms Azzopardi kienet ghadha gejja minn seminar ta' tliet gimghat training barra minn Malta u kienet enfasizzata l-kwistjoni ta' kwalita'. Dawn l-istandards, spjegat Dr. Sciberras Camilleri, kienu impost minn barra minn Malta. Dr. Sciberras Camilleri qalet li hawn ghandna kaz ta' prodotti skaduti u insubordinazzjoni. Hija qalet ukoll li fil-fatt ir-rikorrent kien b'kuntratt definit li kien se jigi fi tmiemu xahrejn u nofs ezatt wara li tkecca. Hija qalet li s-Socjeta' kienet taf tehles minnu fi ftit gimghat b'mod awtomatiku ma' tmiem il-kuntratt, u tevita' li tasal s'hawn, imma xorta hasset li kellu jitkecca.

Kunsiderazzjonijiet

It-Tribunal ried jistabilixxi jekk dak li allegatament sofra l-Appellant u li jinkwadra mat-tmiem ta' l-impieg tieghu effettivament hijiex gustifikabbli taht Artikolu 36(14) tal-Kap 452 tal-Ligijiet ta' Malta.

Tenut kont ta' ghaxar fatturi migjuba bi provi waqt is-smiegh tal kaz, cjoie;

Li l-esponent qatt ma nghata ebda forma ta' twissija bil-miktub, imma dejjem inghata twissijiet verbali u finalment gie mkecci fit- 22 ta' Frar tas-sena 2016

Li l-kuntratt tax-xoghol jelenka fost affarijiet ohra li jekk impjegat jinstab hati ta' negligenza ta' kif ghandu jwettaq d-doveri tieghu skont l-istess ftehim, jimmerita terminazzjoni tal-kuntratt. Minkejja dan, it-Tribunal ihoss li din il-klawsola hija kemm xejn ambigwa u ma tispecificax ezatt x'qed tinkwadra.

Li saret laqgħa għall-haddiema/kitchen staff meeting li fiha kulhadd gie mgharraf bin-nuqqasijiet ta' diversi persuni u mhux mir-rikorrent biss, u għal xahar piu o meno minn wara din il-laqgħa, fuq osservazzjonijiet ta' l-istess rikorrent l-affarijiet bdew jemeljoraw u rrangati diversi nuqqasijiet minn naha tas-socjeta' stess, biex ix-xogħol ikun jista' jsir kif tixtieq l-istess socjeta'.

Li dan kien l-istess xahar li matulu kien qed jigi attwat dak li l-istess rikorrent kien issugerixxa u li qed jigi allegat li fih wera nuqqas ta' ubidjenza u li ma osservax struzzjonijiet u direttivi mid-dirigenti tas-socjeta'.

Li mill-provi hareg ukoll li kien hemm persuni ohra li ddecidew li jtemmu l-impjeg tagħhom minn mas-socjeta' in vista tar-regolamenti u l-esigenzi tas-socjeta' m'ghogbuhomx, jew kif inhu tal-fehma dan it-tribunal, ma ntlahqux, jew cioe ma segħtux jintlahqu

Li fil-kaz tar-rikorrent kienet tkeccija instantanja, mingħajr sospenssjoni jew xi forma ta' process dixxiplinarju,

Li s-socjeta' kkonfermat li m'ghandha l-ebda ftehim kollettiv imma f'kaz ta' dixxiplina timxi mal-Ligi u jinhargu t-twissijiet;

Li fil-kaz tar-rikorrent dan kollu ma sarx imma seminar li sar għall-haddiema kollha, gie meqjus bhala twissija għar-rikorrent;

Li l-ghagir li nstiga t-tkeccija veru u proprju, dan it-Tribunal ihoss li gej mill-fatt li r-rikorrent qabez għad-drittijiet tieghu u spiss ilmenta dwar il-kundizzjonijiet tax-xogħol u l-mod u manjiera illi s-socjeta' intimata kienet tiggestixxi l-lok ta' mjpgieg tar-rikorrent

Li meta gie tterminat mill-impjeg ir-rikorrent kien fadallu xahrejn u nofs biex jigi fi tmiemu l-Kuntratt definit li bih kien impjegat.

Decizjoni

Dan it-Tribunal ihoss li f'dan il-kaz fil-fatt ma kien hemm l-ebda forma ta' kaz dixxiplinarju serju li seta' jwassal għat-temm tal-impjeg tar-rikorrent. Huwa sewwa u xieraq kif jishaq Selwyn li persuna li se jintemmilha l-impjeg fuq kaz ta' dixxiplina, għandha bl-aktar mod idoneju tkun mgharraf minn qabel bl-akkuza u tinghata cans tipprepara difiza għaliha nnifisha.

Dan kollu ma sehxx f'dan il-kaz u dan it-Tribunal jishaq ukoll l-importanza ta' zamma ta' evidenza ta' twissijiet kemm verbali u kemm bil-miktub. Liema evidenza ma waslet qatt quddiem dan it-Tribunal. Gie nnutat ukoll li x-xahar li ssemma fix-xhieda min-naha tas-Socjeta' ntimata, li kien ix-xahar li fih allegatament r-rikorrent baqa' jwebbes rasu u ma jikkoperax, kien l-istess xahar li l-kumpanija imponiet fuqha nnifisha biex jitjiebu l-affarijet bhal bl-uzu ta' ghodda gda u mehtiega li kienet nieqsa u zieda fir-rizors uman. Dawn it-tibdiliet ghall-avanz tal-kumpanija kienu fil-fatt irrakkomandati mill-istess rikorrent. Dan it-Tribunal mill-provi u evidenza jidher li r-rikorrent ma kellu l-ebda involviment fin-negligenza li hu tkecca minhabba fiha, anzi jirrizulta lil dan it-Tribunal li kien promotur tal-istandards stabbiliti mill-kumpanija.

Ghaldaqstant it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi li t-tkeccija mill-impjeg tar-rikorrent ma kinitx ghal raguni gusta u suficjenti u jordna li jerga' jigi ngaggat. Izda, minhabba l-fatt li r-rikorrent issa huwa rtirat, bhala sostituzzjoni ta' re-ingaggar jordna li jigi moghti lilu mis-Socjeta' ntimata l-hlas kollu dovut lilu mid-data tat-tkeccija sat-tmiem tal-kuntratt daqs li kieku kien ghadu mpjegat.

Ghal fini ta' taxxa u drittijiet it-Tribunal jiffissa s-somma ta' tlieta u desghin ewro u sbatax - il centezmu (€93.17).

Ai termini tal-Artiklu 78(1) tal-Kap 452 t-Tribunal jiddikjara li minhabba n-numru tas-seduti u differimenti ma kienx possibbli li l-kaz jinstama' u jinqata' fi zmien xahar kif preskritt fl-istess Kap.

(iffirmat)

Doreen Parnis
Chairperson

VERA KOPJA

Graziella Spiteri
Ghas-Segretarju